

UDENRIGSMINISTERIET
Sydgruppen

UDV, j.nr. 400.E.2.-0-0
Den 6. oktober 2006

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 16.-17. oktober 2006

Notat

1. Handel og udvikling (side 2)
2. Finansielt instrument for udviklingssamarbejde (side 4)
3. (Evt.) Finansielt instrument for bistand til menneskerettigheder og demokrati (side 8)
4. Orienteringsdebat om effektivisering af udviklingssamarbejdet herunder komplementaritet (side 11)
5. God regeringsførelse (side 14)
6. Orienteringsdebat om sikring af en udviklingspositiv sammenhæng mellem EU's forskellige politikker (side 17)
7. EU's strategi for Afrika (side 20)
8. Årsberetning 2006 om EU's udviklingspolitik og bistand til tredjelande i 2005 (side 22)
9. Revisionsrettens rapport om miljøaspekterne i EU's udviklingsbistand (side 24)

1. Handel og udvikling

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte tilrettelæggelse af EU's handelsrelaterede bistand i lyset af de nu suspenderede Doha-rundeforhandlinger og de igangværende forhandlinger om Økonomiske Partnerskabsaftaler (EPA'er) med AVS-landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Fra EU's side blev der under WTO's ministerkonference i Hongkong i december 2005 givet tilsagn om at øge Fællesskabets og medlemsstaternes handelsrelaterede bistand til 2 mia. euro p.a. i 2010. Beløbet svarer omtrent til det dobbelte af bistandens nuværende niveau. Derudover har det hidtidige forløb af EPA-forhandlingerne afsløret et behov for at anvende en større del af ikke mindst medlemsstaternes handelsrelaterede bistand til fordel for AVS-landene som led i det endelige forhandlingsresultat.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formandskabets udkast til rådskonklusioner lægger op til en bekræftelse af Fællesskabets og medlemsstaternes tilsagn om ovennævnte forøgelse af den handelsrelaterede bistand, uafhængigt af de fremskridt der måtte vise sig i Doha-rundeforhandlingerne. Endvidere foreslås det, at medlemsstaterne og Kommissionen udarbejder en fælles EU-strategi for AfT (handel og udvikling) til sikring af en effektiv ydelse af den pågældende bistand. For bl.a. at medvirke til sikring af et positivt resultat af EPA-forhandlingerne indeholder udkastet et tilsagn fra såvel Kommissionen som medlemsstaterne om, at de vil anvende en substantiel andel af den forudsete stigning af den handelsrelaterede bistand til fordel for AVS-landene.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Rådskonklusionerne skønnes overordnet ikke at have statsfinansielle konsekvenser, da udgifterne til den handelsrelaterede bistand vil blive afholdt indenfor den til en hver tid gældende ramme for Danmarks udviklingsbistand. Rådskonklusionerne skønnes ej heller at have konsekvenser for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen sendes ikke til høring.

10. Regeringens foreløbig generelle holdning

Fra dansk side er man positivt indstillet over for forslaget om at bekræfte EU's tilsagn om den nævnte forøgelse af den handelsrelaterede bistand, uafhængigt af Doha-rundens videre forløb. Man vil endvidere arbejde for en fleksibel samordning af Fællesskabets og medlemsstaternes handelsrelaterede bistand med fuld respekt for den eksisterende kompetencefordeling; ligesom man vil arbejde for øget hensyntagen ikke mindst til bæredygtig udvikling og ligestilling i EU's AfT. I forbindelse med konklusionsudkastets omtale af EPA'erne, vil man fra dansk side tilstræbe, at medlemsstaterne i øget omfang inddrages i forhandlingerne, for at de bl.a. kan få et bedre indblik i de tilknyttede bistandsbehov.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er vanskeligt at give et præcist billede af andre landes holdninger. Generelt har Frankrig, Litauen og Spanien dog forbehold mod at overholde tilsagnet om øget handelsrelateret bistand, uafhængigt af et positivt resultat af Doha-runden. Sverige, Tyskland og UK forekommer at være bekymrede for, at rådskonklusionerne vil kunne føre til en for stram EU-koordination på AfT-området. Derudover synes en række medlemsstater at have behov for et bedre indblik i EPA-forhandlingerne, inden de vil binde sig til et bestemt tilsagn om ydelse af øget handelsrelateret bistand som led i forhandlingsresultatet. Disse forbehold ventes imidlertid at blive imødekommet på en sådan måde, at et sæt rådskonklusioner om AfT vil kunne vedtages på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16.-17. oktober 2006.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Finansielt instrument for udviklingssamarbejde

KOM (2004) 0629

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 17.-18. juli 2006. Nye afsnit er markeret med en streg.

1. Resumé

Der forventes at der på mødet i Rådet vil kunne opnås politisk enighed om teksten til en fælles holdning om forordningsforslaget om et instrument for udviklingssamarbejde. Det finske formandskab fremlagde den 7. juli et tekstforslag til et finansielt instrument, der kun skulle omfatte udviklingssamarbejde. Som led i en forståelse mellem Rådets formandskab, Europakommissionen og Europa-Parlamentet var der tale om en opsplitning af det tidligere fremlagte forordningsforslag om et samlet instrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde i flere forordningsforslag. Der blev fremlagt et forordningsforslag for udviklingssamarbejde (geografiske og tematiske indsatser), et forordningsforslag om bistand til demokrati og menneskerettigheder samt et forordningsforslag om økonomisk samarbejde med industrialiserede lande. Igangværende forhandlinger med Europa-Parlamentet har hidtil ført til mindre ændringer i udviklingspositiv retning i formandskabets forslag.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde i 2004 forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et finansieringsinstrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde. Forslaget var et af de finansielle instrumenter for Fællesskabets eksterne assistance under EU-budgettets part 4 om eksterne relationer som led i udmøntning af de finansielle perspektiver for EU fra 2007 og frem. Som en del af den foreslåede forenkling af samarbejdsinstrumenter på det eksterne område under EU-budgettets part 4 blev det foreslået, at forordningen som et af seks instrumenter skulle være grundlag for Fællesskabets udviklingssamarbejde og for økonomisk, finansielt og teknisk samarbejde med tredjelande. Kommissionen fremlagde herudover forslag om et førtiltrædelsesinstrument, om et naboskabsinstrument samt om et stabilitetsinstrument. Den legale basis for humanitær bistand og for makrofinansiel bistand blev foreslået opretholdt efter de gældende retningslinier. Der er siden fremsat forslag om et instrument for nukleare projekter.

Baggrunden herfor var ønsket om forenkling og effektivisering af de gældende regler. En lang række forordninger blev foreslået ophævet som konsekvens af den nye brede forordning om udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde. Bl.a. forordningerne om indsatsen mod fattigdomsrelaterede sygdomme (HIV/AIDS, tuberkulose og malaria), om reproduktiv sundhed, om miljøaspektet i udviklingssamarbejdet, om tropiske skove, om menneskerettigheder og demokrati, om ligestilling, om decentraliseret samarbejde, om samarbejdet med NGO'er, om fødevarerbistand, om udviklingssamarbejdet med Sydafrika, om samarbejdet med udviklingslandene i Asien og Latinamerika (ALA), om hjemstedsfordrevne i Latinamerika og Asien samt om rehabilitering og genopbygning.

Europa-Parlamentet vedtog den 18. maj 2006 en udtalelse om forslaget til forordningen om udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde. Udtalelsen afviste Kommissionens forslag og fremsatte en række ændringsforslag. Herunder ønsket om opdeling i flere forordninger. Trialogforhandlinger banede siden vejen for den opnåede forståelse om den videre

procedure og fremlæggelse af forslag til nye forordningstekster. Drøftelser med Europa-Parlamentet har ført til ændringsforslag i den fremlagte tekst i udviklingsorienteret retning.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget er baseret på TEF art. 179 (1). Forslaget behandles i fælles beslutningstagen mellem Europa-Parlamentet og Rådet.

4. Nærhedsprincippet.

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Der er tale om et forslag om etablering af finansieringsinstrumenter for Fællesskabets udviklingssamarbejde, der kun kan behandles på EU-niveau.

5. Formål og indhold

Udviklingsinstrument forudses at omfatte bistanden til udviklingssamarbejde i Latinamerika, Asien, Centralasien, dele af Mellemøsten og Sydafrika. Hovedparten af bistanden konkretiseres gennem lande- og regionale strategier, der relateres til modtagernes fattigdomsstrategier – eller lignende strategier. Derudover vil udviklingsinstrumentet omfatte støtte til tematiske indsatser, der ikke kan støttes gennem lande- og regionalstrategier. Det kan f.eks. være bidrag til den globale fond for HIV/AIDS, der ikke kan finansieres fra landeallokeringer, og det kan være bidrag direkte til NGO'er, der ikke kan indgå i en landestrategi omfattet af en regeringsaftale. Kriteriet for valg af tematiske indsatsområder er således ikke, hvor højt de er prioriteret, men hvorledes områderne kan støttes. Miljø vil f.eks. både blive støttet som led i landestrategier og som bidrag til mere globale indsatser. De tematiske områder forventes at blive: (1) investering i mennesker (bl.a. indsats mod HIV/AIDS, malaria og tuberkulose, reproduktiv og seksuel sundhed, ligestilling mellem kønnene, uddannelse, kultur, beskæftigelse og børn og unge), (2) miljøspørgsmål, (3) samarbejde med ikke-statslige organisationer (NGO) og lokale myndigheder, (4) fødevarer sikkerhed samt (5) migration og udvikling. Herudover kan der under instrumentet finansieres strukturtilpasningsstøtte til AVS-lande (udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet), der er omfattet af sukkerprotokollen i Cotonou-aftalen.

Den geografiske udviklingsbistand til AVS-landene vil fortsat være reguleret under Cotonou-aftalen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelser om det nye udviklingsinstrument forventes at foreligge i løbet af efteråret 2006.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Der blev i forbindelse med aftalen om de finansielle perspektiver afsat 15.103 mio. euro (2004-priser) til instrumentet for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde for perioden 2007-2013, svarende til 17.053 mio. euro i løbende priser. Heraf har Kommissionen foreslået en økonomisk ramme til det særskilte instrument for

udviklingssamarbejde på 16.897 mio. euro (løbende priser) for perioden 2007-2013. Den danske bidragsandel til EU budgettet udgør 2% svarende til en statslig udgift på ca. 2.520 mio. kr. (ved kurs 745,72) for perioden 2007-2013.

Forslaget skønnes ikke at have konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring.

De oprindelige forordningsforslag om de finansielle instrumenter blev sendt til udtalelse hos flere NGO'er efter fremlæggelsen i 2004.

Den danske EU-NGO platform har givet udtryk for følgende:

"Mht. instrumenterne har vi en væsentlig indvending.

Vi synes ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der er ét instrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde i øvrigt, da det er to vidt forskellige målgrupper. Vi synes, der bør være to separate instrumenter: et for udviklingssamarbejde og et for økonomisk samarbejde i øvrigt. Vi mener, at instrumentet for udviklingssamarbejde skal være klart forankret i Artikel 179 i EU traktaten. En yderligere fordel ved at have et separat instrument for udviklingssamarbejde ville være, at man også kunne inkludere samarbejdet med AVS-landene under Cotonou-aftalen. Vi har noteret os, at EU-parlamentet har den samme indvending, hvilket senest er kommet til udtryk i januar i forbindelse med diskussionen af Mitchell-rapporten i udviklingskomiteen."

Røde Kors har gennem EU-plattformen tilkendegivet, at det er problematisk, at der ikke længere er nogen reference til menneskerettigheder. Hvert instrument har retningslinjer, men det er ikke klart hvilke sektorer og geografiske områder, der er omfattet. Det skal være et krav, at disse skal være meget specifikke både mht. sektor og geografi for derigennem at sikre, at der stadig bruges penge på fattigdomsreduktion og ikke kun på sikkerhed og terrorisme. Der gøres i høringssvaret opmærksom på, at Europa-Parlamentet fremover får en svagere rolle ift. hvor og hvordan EU skal støtte. Det kan gøre det svært for NGO'er at få indflydelse på prioriteterne, da det er svært at lobbye overfor Kommissionen.

Mellemfolkeligt Samvirke har oplyst at have drøftet forslagene sammen med partnere i netværket Eurostep. Resultatet af drøftelserne er udmøntet i et notat, der er fremsendt som MS's svar i høringen. Notatet har titlen " Briefing on the Draft Regulation on Development Co-operation and Economic Co-operation. A blank cheque for the European Commission? (September 2004)".

Det anføres i notatet, at Eurosteps bemærkninger er baseret på et foreløbigt udkast til forordningsforslaget. Eurostep opfordrer Europa-Parlamentet til at forkaste forordningsforslaget. Eurostep anfører, at hovedproblemerne er, at der ikke længere vil være en identificerbar EU udviklingspolitik. At forordningsforslagene vil gøre indgreb i Europa-Parlamentets magt. At forordningsforslagene strider mod EU forfatningstraktaten og underminerer dens troværdighed. At forordningsforslagene bringer bestræbelserne på at forstærke Europas bidrag til opfyldelse af årtusindemålsætningen (MDG) i fare.

| 10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på en forenkling af de finansielle instrumenter. Regeringen er indstillet på som led i de finansielle perspektiver at medvirke til vedtagelse af retsgrundlag for den del af Fællesskabets udviklingssamarbejde, der finansieres over EU-budgettet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det nye instrument for udviklingsbistand har opnået generel støtte fra medlemslandene. Der udestår forhandling med Europa-Parlamentet om enkelte tekster.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 17.-18. juli 2006.

Folketingets Europaudvalg har modtaget et grundnotat af 3. november 2004 om Kommissionens forslag til de eksterne relationer under Dagsorden 2007. Heri indgik et notat om instrumentet for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde.

3. (Evt.) Finansielt instrument for bistand til menneskerettigheder og demokrati

KOM (2006) 0354

Nyt notat.

1. Resumé

Det forventes, at der på rådsmødet vil søges politisk opbakning til en løsning med Europa-Parlamentet i fælles procedure om en ny forordning om fremme af menneskerettigheder og demokrati. Det finske formandskab fremlagde den 28. juni 2006 et tekstforslag til et finansielt instrument til fremme af menneskerettigheder og demokrati. Forslaget sammenlægger og afløser de to eksisterende forordninger om fremme af menneskerettigheder og demokrati. Efter forståelse mellem Rådets formandskab, Europakommissionen og Europa-Parlamentet er det samtidig sikret, at det fastholdes som en selvstændig forordning og ikke sammenlægges med det finansielle instrument for udviklingssamarbejde.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde den 28. juni 2006 forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et finansieringsinstrument for fremme af menneskerettigheder og demokrati. Forslaget er et af de finansielle instrumenter for Fællesskabets eksterne assistance under EU-budgettets part 4 om eksterne relationer som led i udmøntning af de finansielle perspektiver for EU fra 2007 og frem. Som en del af den foreslåede forenkling af samarbejdsinstrumenter på det eksterne område blev det foreslået, at de to tidligere forordninger blev sammenlagt i en samlet forordning for fremme af menneskerettigheder og demokrati, og at temaet menneskerettigheder og demokrati hermed som det eneste blev udskilt til en selvstændig forordning. Baggrunden for at fastholde et særligt instrument for menneskerettigheder og demokrati er krav fra Europa-Parlamentet, der ønsker at fastholde en høj og selvstændig profil på dette felt.

Kommissionen har herudover fremlagt forslag om et finansieringsinstrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde, et førtiltrædelsesinstrument, et naboskabsinstrument, samt et stabilitetsinstrument. Den legale basis for humanitær bistand og for makrofinansiel bistand er foreslået opretholdt efter de gældende retningslinjer. Der er siden fremlagt forslag om et instrument for nukleare projekter.

En lang række tematiske eller geografisk afgrænsede forordninger er foreslået ophævet som konsekvens af den nye brede forordning om udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde. Baggrunden herfor var ønsket om forenkling og effektivisering af de gældende regler.

De to hidtidige forordninger til fremme af demokrati og menneskerettigheder ophæves i samme forbindelse.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget er baseret på TEF art. 179 (1) og på TEF art 181a (2). Forslaget behandles i fælles beslutningstagen mellem Europa-Parlamentet og Rådet.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forordningen forventes at regulere støtten til demokrati og menneskerettigheder. Denne forordning er efter aftale med Europa-Parlamentet ikke defineret som et tematisk program under udviklingsinstrumentet men derimod udskilt som en selvstændig forordning.

Forordningen forventes som de tidligere forordninger på området at have fokus på støtte til civilsamfunds indsats til fremme af menneskerettigheder og demokrati, herunder bl.a. inden for oprindelige folk, bekæmpelse af tortur, menneskeretsforkæmpere, ligestilling, børns rettigheder, arbejdstagerrettigheder, retsstatsprincipper, internationale menneskerettighedsmekanismer samt EU's valgstøtte i form af udsendelse af valgobservatører.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger udkast til betænkning fra Europa-Parlamentet (Dok. nr. 2006/0116 (COD)), der er positiv over for forordningen.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Kommissionen har foreslået en samlet økonomisk ramme på 1.104 mio. euro for perioden 2007-2013. Finansieres i praksis ikke kun af den oprindeligt forudsatte ramme til udviklingsinstrumentet, jf. aftalen om de finansielle perspektiver, men også under øvrige eksterne instrumenter. Den danske bidragsandel til EU budgettet udgør 2% svarende til statslig udgift på ca. 165 mio. kr. (ved kurs 745,72) for perioden 2007-2013. Forslaget skønnes ikke at have konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

De oprindelige forordningsforslag om de finansielle instrumenter blev sendt til udtalelse hos flere NGO'er efter fremlæggelsen i 2004.

Den danske EU-NGO platform har givet udtryk for følgende:

”Mht. instrumenterne har vi en væsentlig indvending. Vi synes ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der er ét instrument for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde i øvrigt, da det er to vidt forskellige målgrupper. Vi synes, der bør være to separate instrumenter: et for udviklingssamarbejde og et for økonomisk samarbejde i øvrigt. Vi mener, at instrumentet for udviklingssamarbejde skal være klart forankret i Artikel 179 i EU traktaten. En yderligere fordel ved at have et separat instrument for udviklingssamarbejde ville være, at man også kunne inkludere samarbejdet med AVS-landene under Cotonou-aftalen. Vi har noteret os, at EU-parlamentet har den samme indvending, hvilket senest er kommet til udtryk i januar i forbindelse med diskussionen af Mitchell-rapporten i udviklingskomiteen.”

Røde Kors har gennem EU-plattformen tilkendegivet, at det er problematisk, at der ikke længere er nogen reference til menneskerettigheder. Hvert instrument har retningslinjer, men det er ikke klart hvilke sektorer og geografiske områder, der er omfattet. Det skal være et krav at disse skal være meget specifikke både mht. sektor og geografi for derigennem at sikre, at der stadig bruges penge på fattigdomsreduktion og ikke kun på sikkerhed og terrorisme. Der gøres i høringssvaret opmærksom på at Europa-Parlamentet fremover får en svagere rolle ift. hvor og hvordan EU skal støtte. Det kan gøre det svært for NGO'er at få indflydelse på prioriteterne, da det er svært at lobbye overfor Kommissionen.

Mellemløbet Samvirke har oplyst at have drøftet forslagene sammen med partnere i netværket Eurostep. Resultatet af drøftelserne er udmøntet i et notat, der er fremsendt som MS's svar i høringen. Notatet har titlen "Briefing on the Draft Regulation on Development Co-operation and Economic Co-operation. A blank cheque for the European Commission? (September 2004)".

Det anføres i notatet, at Eurosteps bemærkninger er baseret på et foreløbigt udkast til forordningsforslaget. Eurostep opfordrer Europa-Parlamentet til at forkaste forordningsforslaget. Eurostep anfører, at hovedproblemerne er, at der ikke længere vil være en identificerbar EU udviklingspolitik. At forordningsforslagene vil gøre indgreb i Europa-Parlamentets magt. At forordningsforslagene strider mod EU forfatningstraktaten og underminerer dens troværdighed. At forordningsforslagene bringer bestræbelserne på at forstærke Europas bidrag til opfyldelse af årtusindemålsætningen (MDG) i fare.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på en forenkling af de finansielle instrumenter. Regeringen er indstillet på som led i de finansielle perspektiver at medvirke til vedtagelse af retsgrundlag for den del af Fællesskabets udviklingssamarbejdet, der finansieres over budgettet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den nye forordning for fremme af menneskerettigheder og demokrati har opnået generel støtte fra medlemslandene. Der udestår forhandling med Europa-Parlamentet om enkelte tekster.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Derimod har Folketingets Europaudvalg modtaget et grundnotat af 3. november 2004 om Kommissionens forslag til de eksterne relationer under Dagsorden 2007. Heri indgik et notat om instrumentet for udviklingssamarbejde og økonomisk samarbejde, som forordningen om fremme af menneskerettigheder og demokrati dengang var en del af.

4. Orienteringsdebat om effektivisering af udviklingssamarbejdet herunder komplementaritet

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet vil i en orienteringsdebat drøfte komplementaritet og bedre arbejdsdeling mellem donorer med henblik på at fremme øget bistandseffektivitet. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Paris-erklæringen fra marts 2005 har sat en række internationale målsætninger for mere effektiv bistand frem mod 2010. Paris-erklæringen fastslår bl.a., at den nuværende fragmentering af bistanden på globalt, lande- og sektorniveau hindrer en mere effektiv udnyttelse af udviklingsbistanden og dermed forsinker indsatsen for at opnå 2015-målene.

EU har i tilgift til Paris-erklæringen påtaget sig yderligere forpligtelser (rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) november 2005), herunder i forhold til at arbejde for en bedre arbejdsdeling mellem donorer baseret på den enkelte donors styrkeområder og med respekt for modtagerlandenes ejerskab til udviklingsprocesserne.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med Rådets orienterende drøftelse er at tage et første skridt i en længere proces med sigte på, at EU bidrager til en bedre arbejdsdeling mellem bistandsdonorer.

Rådskonklusionerne forventes således at blive af meget overordnet og generel karakter og pege frem mod det kommende tyske formandskab, hvor der i maj 2007 forventes vedtaget mere operationelle konklusioner om bedre arbejdsdeling.

Det grundlæggende billede på bistandsområdet er, at for mange donorer koncentrerer deres bistand i de samme lande (donor darlings) og med fokus på de samme sektorer. I nogle udviklingslande er der således mere end 40 donorer tilstede, og enkelte sektorer støttes af mere end 15 donorer.

Det fører til en skævvridning i forhold til en mere optimal indsats for bekæmpelse af fattigdom. Nogle udviklingslande bliver nærmest glemt (donor stedbørn) og nogle sektorer er underfinansierede selv i lande, hvor der er relativt store donor ressourcer tilstede. Koordinering af så mange donorer i et land eller en sektorer er besværligt og tungt for modtageren, der typisk har en svag administration.

Ønsket om en bedre arbejdsdeling har i lyset af ovenstående således flere dimensioner. Der er generelt blandt alle donorer enighed om, at der må gøres noget ved det skæve billede. Målsætningen er en mere effektiv bistand og dermed øget hastighed i kampen mod fattigdom. Der er igennem en længere årrække taget forskellige initiativer til at fremme en bedre arbejdsdeling mellem donorer, herunder internt i EU. I de fleste donorlande er valget af samarbejdslande og indsatssektorer imidlertid en del af den politiske proces. Det er derfor en udfordring at sikre en mere hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem donorerne. Det kræver politisk vilje fra donorside at forlade lande og sektorer, som er "populære" og afstå fra at gå ind i nye, hvor der allerede er mange andre donorer tilstede.

De senere års øgede fokus på modtagerens ejerskab er en yderligere faktor, som spiller ind. Donorerne kan således ikke blot blandt dem selv fordele lande og sektorer uden inddragelse af modtagerne, der ofte har synspunkter i forhold til hvilke donorer, de helst vil arbejde sammen med på hvilke områder. Afdækning af ønsker hos modtagerne og afklaring af donorerens komparative fordele bliver således afgørende elementer i arbejdet for at sikre en bedre arbejdsdeling.

6. Europa-Parlamentets udtalelser
Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor
Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet
Der er ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring
Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning
Danmark har på bistandsområdet siden begyndelsen af 1990'erne koncentreret sin bistand på relativt få modtagerlande og på relativt få sektorer i de enkelte modtagerlande. Regeringen støtter således målsætningen om at fremme en mere effektiv bistand gennem en bedre arbejdsdeling mellem donorerne.

Regeringen mener, der er et stort behov for at fremme processen for bedre arbejdsdeling både i forhold til valget af lande og sektorer. Det vil altid være et politisk valg at støtte et bestemt land eller sektor. Det bør dog ikke forhindre, at der sikres en mere hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem donorer, således at bistanden kan udnyttes bedst muligt i kampen mod fattigdom.

Regeringen mener, at EU som følge af sin store samlede bistand har en særlig rolle at spille. En mere hensigtsmæssig arbejdsdeling bør imidlertid i udgangspunktet aftales mellem alle donorer.

Regeringen mener, viljen til udvikling hos modtagerlandene er afgørende for fremskridt, og mener derfor, modtagerlandene skal inddrages fuldt ud også i overvejelserne om bedre arbejdsdeling.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er enighed blandt alle EU-lande om, at der skal arbejdes for bedre arbejdsdeling. Der er dog forskelle i tilgangen. Flere, herunder i særdeles sydeuropæiske lande og de nye medlemslande, er af den opfattelse af EU internt bør aftale en bedre arbejdsdeling, og at arbejdsdelingen kan aftales alene mellem EU-landene. Heroverfor står Danmark og en række ligesindede (nordeuropæiske) lande, der mener at alle donorer i udgangspunktet bør inddrages i en bedre arbejdsdeling og med fuld inddragelse af modtagerlandene.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. God regeringsførelse

KOM (2006) 0421

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte EU's indsats for fremme af god regeringsførelse i tredjelande. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Kommissionen har fremlagt en meddelelse om et initiativ vedr. EU's indsats for fremme af demokratisk regeringsførelse, herunder fremme af øget harmonisering af EU's indsats på dette felt.

Initiativet om demokratisk regeringsførelse ligger i forlængelse af den tidligere meddelelse og rådskonklusioner fra 2003 om god regeringsførelse. Det udgør også en vigtig del af opfølgningen på EU-Afrika strategien.

Initiativet søger endvidere at tage tråden op fra Paris-erklæringen fra marts 2005, der bl.a. understreger behovet for at fremme god regeringsførelse og kapacitetsopbygning samt behovet for mere effektiv bistand, herunder bedre koordinering og harmonisering af bistanden med respekt for modtagerlandenes ejerskab til udviklingsprocesserne.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med drøftelsen i Rådet er at fremme en bedre sammenhæng i og effekt af EU's indsats for fremme af demokratisk regeringsførelse i udviklingslandene.

Det er ikke mindst erkendelsen af, at demokratisk regeringsførelse er en forudsætning for at bekæmpe fattigdom og nå 2015-målene, der har medført, at der i de senere år har været et stigende fokus på god regeringsførelse både internationalt og i EU-regi. Demokratisk regeringsførelse anskues i initiativet ud fra en multidimensional og holistisk tilgang, der bl.a. inkluderer respekt for menneskerettighederne, demokratiske principper, en transparent og ansvarlig offentlig forvaltning samt ligestilling. Nationale parlamenters og civilsamfundets rolle i fremme af demokratisk regeringsførelse understreges.

En anden vigtig erfaring som initiativet bygger på er, at en bæredygtig udvikling ikke kan opnås uden nationalt ejerskab for udviklingsprocessen, ligesom tilpasning af bistanden til nationale prioriteter og systemer er nødvendig for at sikre en effektiv bistand. Indsatser under initiativet bør derfor virke understøttende for nationale processer for god regeringsførelse og tage udgangspunkt i disse.

Endvidere lægges der i forlængelse af Paris-erklæringen vægt på at fremme sammenhæng med den samlede internationale bistandsindsats i modtagerlandene, således at donorer ikke har overlappende indsatser, og at afgørende områder slet ikke modtager støtte eller modtager for lidt støtte. Initiativet lægger i denne forbindelse op til gennemførelse af fælles analyser, at arbejde for øget koordination og harmonisering inklusiv fælles programmering.

Der foreslås etableret en særlig ramme på 2,7 mia. euro for perioden 2008-2013, der skal fremme vilje til forandring og tilskynde udviklingslandene til gennemførelse af reformer til fremme af god regeringsførelse. Finansieringen af rammen afholdes over bidraget til den Europæiske Udviklingsfond (EUF), der omfatter bistand til landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene).

Rådskonklusionerne ventes at dække disse aspekter.

6. Europa-Parlamentets udtalelser
Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor
Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes overordnet ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Den særlige ramme på 2,7 mia. euro for perioden 2008-2013 til fremme af god regeringsførelse vil blive finansieret under den Europæiske Udviklingsfond (EUF). Det danske bidrag hertil vil, som i forbindelse med tidligere europæiske udviklingsfonde, blive afholdt inden for rammerne af den samlede danske bevilling til udviklingslandene.

9. Høring

Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på god regeringsførelse som en forudsætning for at bekæmpe fattigdom og fremme bæredygtig udvikling i udviklingslandene. Det er senest understreget i regeringens plan for de udviklingspolitiske prioriteter for 2007-2011.

Det er regeringens holdning, at god regeringsførelse bedst sikres gennem en stærk national forpligtelse og ejerskab, og at det internationale samfund i denne sammenhæng kan bidrage til at understøtte en sådan proces med ressourcer og kapacitetsudvikling i lande, der viser vilje til forandring. I forlængelse heraf, er det regeringens holdning, at der i videst mulig udstrækning skal tages udgangspunkt i nationale systemer og prioriteter i gennemførelsen af bistanden, samt at bistanden skal gennemføres på grundlag af et ligeværdigt partnerskab med modtagerlandet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel enighed blandt alle medlemslande om vigtigheden af at fremme god regeringsførelse, samt at dette gennemføres på en måde, der understøtter partnerlandets systemer og som led i en sammenhængende og koordineret indsats fra det internationale samfund.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Orienteringsdebat om sikring af en udviklingspositiv sammenhæng mellem EU's forskellige politikker

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes i opfølgning af rådskonklusionerne fra april 2006 om sammenhæng – kohærens – i EU-politikkerne i en orienteringsdebat at drøfte, hvorledes der bedst sikres en udviklingspositiv sammenhæng mellem EU's forskellige politikker. Herunder ventes et rullende arbejdsprogram herfor drøftet, ligesom der forudses vedtaget rådskonklusioner om modaliteter til integration af udviklings spørgsmål i Rådets beslutningsproces.

2. Baggrund

I maj måned 2005 bekræftede Rådet EU's ønske om at sikre, at alle EU's forskellige politikker bliver mere udviklingspositive. Rådskonklusionerne fremhævede 12 politik områder, hvor der var behov for at skabe større sammenhæng – ”kohærens” – med udviklingsmålene: Handel, miljø, klimaforandring, sikkerhed, landbrug, fiskeri, den sociale dimension af globaliseringen, beskæftigelse, migration, forskning, informationssamfundet, transport og energi.

Den ”Europæiske Konsensus” om udviklingsbistanden fra december 2005 anbefalede, at der som et redskab til at facilitere EU's indsatser for at forbedre sammenhængen mellem udviklingsmålene og EU's politikker skulle udarbejdes et rullende kohærensarbejdsprogram for 2006-2007. I opfølgning heraf hilste Rådet ved rådsmødet den 10.-11. april 2006 et arbejdsprogram fra Kommissionen velkommen som basis for udarbejdelsen af et rullede arbejdsprogram til vedtagelse i Rådet.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes en generel drøftelse af, hvorledes der bedst sikres en udviklingspositiv sammenhæng i EU's forskellige politikker. Herudover forventes Rådet at notere sig et formandskabspapir om et rullende arbejdsprogram for kohærens for 2006-2007 med opfordring til, at hvert formandskab ved begyndelsen af formandskabet i samarbejde med Rådssekretariatet og Kommissionen identificerer særlige horisontale og tematiske områder, hvor arbejdsprogrammet bør opdateres. Endvidere forventes der rådskonklusioner vedrørende modaliteter for styrkelse af integrationen af udviklings spørgsmål i Rådets beslutningsproces.

Det rullende arbejdsprogram for 2006-2007, der er udarbejdet af formandskabet i samarbejde med Kommissionen og relevante rådsformationer, beskriver særlige prioriteter

horisontalt (organisatorisk og proceduremæssigt) og tematisk (de 12 prioritetsområder for styrket sammenhæng i EU's politikker). Herudover indeholder arbejdsprogrammet en oversigt over Rådets, Kommissionens og medlemsstaternes respektive roller, ansvar og opgaver i forhold til styrkelse af sammenhæng i politikkerne.

Rådet vil bl.a. søge at fremme følgende prioritetsområder: Gennemførelse af arbejdsprogrammet, gennemgang og styrkelse af Rådets beslutningsprocesser, indtænkning af udviklingspolitisk sammenhæng i Rådets vurdering og drøftelse af forslag fra Kommissionen på relevante områder samt styrkelse af samarbejde og informationsudveksling mellem de forskellige rådsformationer.

Kommissionen på sin side vil have en nøglerolle i forhold til på et tidligt tidspunkt i formuleringen af nye politikforslag at identificere og styrke disses udviklingseffekter. Herunder vil Kommissionen bl.a. monitorere fremskridt på de 12 prioritetsområder gennem bl.a. forberedelse af en rapport til Rådet herom hvert andet år, evaluere Kommissionens redskaber til at vurdere effekten på udvikling af forskellige politik- og lovforslag og herunder styrke eksisterende instrumenter, fremme sammenhæng i programmeringen på alle niveauer (landeniveau, regionalt- og tematisk niveau) samt udvikle en database om sammenhængsspørgsmål.

Medlemsstaterne på deres side opfordres i arbejdsprogrammet til at engagere sig i og styrke deres egen interministerielle koordination på området, udveksle gode eksempler herpå samt identificere og gennemføre forbedringer i forhold til indtænkning af sammenhæng i egne beslutningsprocesser og rapportere herom til Kommissionen i forbindelse med forberedelsen af dennes rapportering til Rådet.

Udover at notere sig arbejdsprogrammet ventes rådskonklusionerne at fokusere på, hvorledes udviklingshensyn bedst integreres i Rådets beslutningsproces. Konklusionerne ventes bl.a. at berøre de følgende emner:

- Sikring af systematisk information om beslutningers effekt på udviklingsområdet; inklusiv på handelsområdet og i den Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik.
- Fremme af effektive drøftelser af udviklingshensyn i beslutningsprocessen. De Faste Repræsentanters Komité (COREPER) forudses at spille en central, koordinerende rolle, og formandskaber opfordres til i samarbejde med Rådssekretariatet tidligt at identificere og behandle emner på Rådets dagsorden, der indeholder en særlig udviklingsdimension.
- Anerkendelse af behovet for sikring af den fornødne kapacitet i Kommissionen, Rådssekretariatet og medlemsstaterne til fremme af sammenhæng i politikkerne.
- Styrket ansvarlighed og gennemsigtighed; herunder vigtigheden af forbedrede konsultative mekanismer på området i forhold til f.eks. civilsamfundet, udviklingslande og multilaterale institutioner som FN og Verdensbanken.

6. Europa-Parlamentets udtalelser
Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor
Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter bestræbelserne på at sikre en mere udviklingspositiv sammenhæng i de forskellige EU politikker og anser arbejdsprogrammet og de forventede rådskonklusioner vedr. beslutningsprocesser i Rådet for at være et skridt i den rigtige retning. Regeringen så gerne en endnu stærkere EU forpligtigelse til at sikre en styrket sammenhæng mellem alle EU's politikker med udviklingsmæssige implikationer.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En del middelhavslande og en del af de nye medlemslande ønsker ingen forpligtende forslag på dette område. Nederlandene, UK og de nordiske lande er langt mere positive overfor flere tiltag.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10.-11. april 2006.

7. EU's strategi for Afrika

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På baggrund af en statusrapport fra Kommissionen og Rådssekretariatet (forventes først at foreligge umiddelbart før rådsmødet) vil en drøftelse af gennemførelsen af EU's Afrika-strategi finde sted. Rapporten ventes at have karakter af en oprensning af aktiviteter til dato. På DER i december 2006 vil der i henhold til strategien ligeledes skulle gøres status over opfølgningen på strategien.

2. Baggrund

EU godkendte i december 2005 Afrika-strategien "EU og Afrika: Hen imod et strategisk partnerskab". Strategien, som har mange danske fingeraftryk, forholder sig til en vifte af emner, herunder fred og sikkerhed, god regeringsførelse, økonomisk vækst og handel. Der lægges vægt på afrikansk ejerskab. EU-trojkaen samt rådssekretariatet har sammen med den Afrikanske Union (AU) og de regionale organisationer drøftet, hvorledes strategien gøres operativ, og der er udarbejdet en matrix, hvor fremskridt inden for forskellige områder løbende opdateres. Tanken er desuden, at der skal udarbejdes en fælles note, hvortil matrixen skal vedlægges. Disse papirer skal på sigt danne udgangspunkt for en fælles EU/AU Afrika-strategi. AU og EU mødes den 10. oktober 2006 i Congo-Brazzaville på ministerniveau (trojka-format) for at fortsætte drøftelserne om gennemførelse af strategien.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Drøftelse vil udgøre en status over fremskridt i opfølgningen af strategien samt identificere eventuelle problemer, som måtte eksistere i forbindelse med gennemførelsen af strategien.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes overordnet ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Udgifterne til den fremtidige finansiering af EU's strategi for Afrika vil blive afholdt under den 9. og den 10. Europæiske Udviklingsfond (EUF). Det danske bidrag hertil vil, som i forbindelse med tidligere

europæiske udviklingsfonde, blive afholdt inden for rammerne af den samlede danske bevilling til udviklingslandene.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil støtte et aktivt samarbejde mellem AU og EU med henblik på at fremme gennemførelsen af EU's Afrika-strategi og afrikansk medejerskab til strategien.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes opbakning til fortsat aktivt samarbejde mellem AU og EU i forbindelse med gennemførelsen af EU's Afrika-strategi.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Opfølgningen på EU's Afrika-strategi har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 15.-16. maj 2006.

8. Årsberetning 2006 om EU's udviklingspolitik og bistand til tredjelande i 2005

KOM (2006) 0326

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at godkende Europa-Kommissionens årsberetning 2006 om fællesskabsbistanden for 2005. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Kommissionens årsberetning 2006 om fællesskabsbistanden i 2005 blev fremlagt af Kommissionen i juni måned 2006.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Kommissionens årsberetning om Fællesskabets udviklingspolitik og gennemførelsen af den eksterne bistand i 2005 gør status for de strategiske mål og opfølgningen på disse samt på fremskridtene i reformprocessen. Den "Europæiske Konsensus" om udviklingsbistanden fra december 2005 fremhæves som en central platform for en fælles vision i EU og blandt medlemsstaterne om udviklingsbistand. Rapporten indeholder endvidere en beskrivelse af Fællesskabets geografiske og tematiske aktiviteter samt særlige temaafsnit om handel & udvikling og uddannelse. I opfølgning af årsberetningen for 2004 sættes der yderligere fokus på bistandseffektivitet og resultaterne af bistanden.

I rådskonklusionerne ventes der udtrykt tilfredshed med en generel forbedring af årsberetningen og det styrkede fokus på partnerskab og resultaterne af bistanden samt fremsat konkrete anbefalinger til indhold i og fokus for 2007-beretningen.

Rådskonklusionerne ventes endvidere bl.a. at hilse en overordnet stigning i Kommissionens bevillinger og udbetalinger velkommen – herunder allokering af en øget andel af bistanden til lavindkomstlande – medens det noteres, at de mindst udviklede landes andel af bistanden ikke er forøget.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser årsberetningen velkommen. Det er glædeligt, at det er et øget fokus på fællesskabsbistandens resultater og bistandseffektivitet, samt at Kommissionen med bl.a. den nye EU Strategi for Afrika vil styrke sin indsats i forhold til Afrika.

Medens det kan hilses velkomment, at lavindkomstlandenes andel af bistanden er steget, er det fortsat utilfredsstillende, at fællesskabsbistanden til de fattigste lande generelt er for lav og ikke er steget i 2005.

Regeringen finder det positivt, at Kommissionen i 2005 har styrket sin evne til at levere mere bistand hurtigere. For så vidt angår effekten og kvaliteten af bistanden lægges der fra regeringens side særlig vægt på gennemførelsen af anbefalingerne fra Paris konferencen i marts 2005 om effektivisering af udviklingsbistanden, herunder øget harmonisering og koordination under ledelse af modtagerlandet og med udgangspunkt i modtagerlandets strategier for fattigdomsreduktion. I den forbindelse kan Kommissionens fortsatte fokus på en sektor-tilgang og budgetstøtte hilses velkommen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er bred enighed om, at årsberetningen er forbedret i år i forhold til tidligere år. Der er også bred enighed om at opfordre Kommissionen til at fortsætte med at forbedre målingen af bistandens resultater generelt og på opfyldningen af 2015 målene især.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

9. Revisionsrettens rapport om miljøaspekterne i EU's udviklingsbistand

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Revisionsrettens evaluering af miljøaspekterne i EU's bistand er gennemført i 2005 med det formål at undersøge om Kommissionens havde en sammenhængende strategi på området, om miljø var integreret i udviklingsprogrammer og om de direkte miljøindsatser virkede efter hensigten. Revisionsretten konkluderer bl.a., at der er behov for, at Kommissionen etablerer en klar og sammenhængende strategi for miljøaspekterne i Fællesskabets bistand – omfattende såvel mainstreaming som håndtering af egentlige miljøprogrammer – og for at styrke rapportering, monitorering og evaluering på området.

Formålet med Rådets behandling er at træffe beslutning om opfølgning på Revisionsrettens rapport. I udkast til rådskonklusioner beder Rådet Kommissionen om bl.a. at udarbejde en sammenhængende strategi for arbejdet baseret på de politiske retningslinjer, der i 2005 blev vedtaget om den europæiske bistand (the European Consensus on Development). Rådet byder endvidere velkommen, at Kommissionen langt hen ad vejen accepterer Revisionsrettens anbefalinger og har taget skridt til at følge op på dem. Endelig opfordrer Rådet Kommissionen til tæt samarbejde med medlemsstaterne – hvor mange står med tilsvarende udfordringer – i opfølgningen og til at fremlægge en operationel opfølgningsplan og årligt rapportere til Rådet om implementeringen. Danmark er enig i rådskonklusionerne og lægger især vægt på, at der udarbejdes en opfølgningsplan og regelmæssigt rapporteres til Rådet om fremskridtene i implementeringen.

2. Baggrund

I juli 2006 fremsendte EU's Revisionsret en rapport om miljøaspekterne i EU's udviklingsbistand til formandskabet. Revisionsrettens evaluering er gennemført i 2005 og havde til formål at undersøge, om Kommissionen havde en sammenhængende strategi for håndtering af miljøaspekterne af udviklingsbistanden, om der var truffet tilstrækkelige foranstaltninger til implementering af strategien, i hvilken udstrækning miljø var blevet integreret ("mainstreamed") i udviklingsprogrammer og –projekter og hvad der var resultatet af Kommissionens miljøprojekter. Evalueringen bygger på gennemgang af 65 miljøprojekter og 43 ikke-miljøprogrammer og –projekter i 16 lande.

Revisionsretten konkluderer, at der er behov for at Kommissionen etablerer en klar og sammenhængende strategi for miljøaspekterne i Fællesskabets bistand – omfattende såvel mainstreaming som håndtering af egentlige miljøprogrammer – og for at styrke rapportering, monitorering og evaluering på området.

En strategi for mainstreaming fra 2001 findes allerede, men Revisionsretten konkluderer, at der ikke systematisk er fulgt op på den handlingsplan, der skal implementere strategien, herunder sikre opkvalificering og støttefunktioner på personalesiden. Resultatet er, at der kun er sket begrænset fremskridt med hensyn til mainstreaming siden 2001.

Landestrategipapirerne (Country Strategy Papers, CSP) for perioden 2001-06 tager ikke tilstrækkeligt hensyn til miljøaspekterne, mens Kommissionen med etablering af miljøprofiler (Country Environmental Profiles) har taget skridt til systematisk forbedring på dette område i forberedelsen af den nye generation CSP'er. På budgetstøtteområdet konstateres det, at

Kommissionen har gjort meget lidt for at mainstreame miljøaspekterne. På projektniveau konstateres det, at miljøscreening af nye projekter ikke håndteres konsistent og at der er behov for at etablere procedurer for at gennemføre miljøvurderinger.

Når det gælder de egentlige miljøprojekter finder Revisionsretten at næsten alle projekter er relevante, men at de opnåede resultater ofte ikke lever op til de erklærede mål.

Forklaringerne herpå er bl.a. overambitiøst projektdesign, forsinkelser i forberedelse og implementering,

begrænset opbygning af institutionel kapacitet problemer med at kombinere naturbeskyttelse med varetagelsen af lokalsamfunds udviklingsbehov, utilstrækkelig påvirkning af de politiske om lovgivningsmæssige rammer, og urealistiske forventninger om projekternes finansielle levedygtighed efter projektafslutning.

Som bilag til Revisionsrettens rapport er Kommissionens svar optrykt. Kommissionen tager generelt Revisionsrettens kritik til sig og redegør punkt for punkt for dels de skridt, der allerede er taget til at imødegå kritikpunkterne og dels de skridt, som man agter at tage i fremtiden.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med Rådets behandling er at drøfte Revisionsrettens anbefalinger og træffe beslutning om opfølgning på Revisionsrettens rapport. I udkast til rådskonklusioner noterer Rådet sig Revisionsrettens påvisning af, at implementeringen af Miljøstrategien fra 2001 har været langsom, og at implementering og mainstreaming af miljøaspekter i Fællesskabets bistand endnu ikke sker effektivt. Rådet beder herefter Kommissionen om at udarbejde en sammenhængende strategi for arbejdet baseret på de politiske retningslinjer, der i 2005 blev vedtaget om den europæiske bistand (the European Consensus on Development), om at sikre effektiv mainstreaming på såvel det strategiske niveau som på projektniveauet, om at øge effektiviteten og bæredygtigheden af miljøprojekter, om at sikre at den rette kapacitet, herunder uddannet personale på landeniveau, er til stede til at sikre effektiv implementering af strategien, og om at sikre at et sammenhængende performance assessment system implementeres, således at det bl.a. sikres, at vedtagne procedurer følges. Rådet byder endvidere velkommen, at Kommissionen langt hen ad vejen accepterer Revisionsrettens anbefalinger og har taget skridt til at følge op på dem. Endelig opfordrer Rådet Kommissionen til tæt samarbejde med medlemsstaterne – hvor mange står med tilsvarende udfordringer – i opfølgningen og til at fremlægge en operationel opfølgningsplan og årligt rapportere til Rådet om implementeringen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig i sagen

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Opfølgningen på Revisionsrettens rapport forventes ikke at have ekstra statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser, idet opfølgningen vil ske inden for de eksisterende rammer for Fællesskabets udviklingsbistand.

Forslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget kan få positive konsekvenser for beskyttelsesniveauet og miljøet i udviklingslandene, hvis det udmønter sig i beslutninger og handlinger, så der sker en reel implementering af de eksisterende mål og indsatser.

9. Høring

Forslaget har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er enig i rådskonklusionerne og lægger især vægt på, at der udarbejdes en opfølgningsplan og regelmæssigt rapporteres til Rådet om fremskridtene i implementeringen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed om den linje for opfølgningen, der er lagt i udkastet til rådskonklusioner.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.